

Jat. 18/2-60.

11

Kertomus ylioppilas Torsten Edgrenin tutkimuksista Nousiaisten pitäjän Palon kylässä toukokuussa vuonna 1959.

Kertomukseen liittyy 3 karttaa, valokuvat 23897 - 23909 sekä esihistoriallisen osaston luettelo 14666.

Kun allekirjoittanut kesällä 1958 kävi inventoimassa Nousiaisten pitäjän kiinteät muinaisjäännökset löysi hän Palon kylässä, Isotalo 1³⁴-nim. talon maalla (omistaja mv. Tuomas Isotalo, os Nousiainen Palo) kahden osaksi hävitetyn hautaraunion jäännökset (Torsten Edgrenin inv. kert. K.M:n top. arkistossa sekä esihist. osaston luettelot 14425, 14426 sekä 14427). Koska maanomistajan tarkoituksena oli poistaa vielä paikoillaan olevat kivet, sai allekirjoittanut tehtävään suorittaa tutkimuksia paikalla kesällä 1959.

Rauniot sijaitsevat Tuomas Isotalon asuinrakennuksesta itään, pienellä harjanteella. Suurimmat kivet oli jo edellisenä vuonna poistettu räjähdyspanoksilla, jonka takia raunioiden alkumuoto ei ole selvillä.

Harjanteella sijaitsi mielestäni kaksi rauniota, toinen sen länsipäässä, toinen välittömästi edellisen itäpuolella.

Länsipäässä oleva raunio, hauta 1 tutkittiin ensiksi. Harjanteen keskellä oli muita isompi kivi, kartassa 145, muuten oli kiveys epäselvä. Ison keskuskiven luoteispuolella oli kaksi pientä nokipesäkettä ruudussa A1. Ruudussa B1 oli n. 30 cm vahva likakerros, jossa ei esiintynyt hiiltä tai nokea. Ruuduissa C1, A2, B2 ja C2 oli puhdasta maata. Rauniosta ei löytynyt mitään, sen sijaan harjanteen seinämästä saviastianpalanen (14666:25). Raunion länsipää on nähtävästi täysin tuhoutunut ja jäljellä ainoastaan nyt tutkittu alue. Maanomistajan mukaan oli nimittäin harjanteen hävitystä osasta löytynyt esineitä.

Hauta 2 oli mitoiltaan n. 4,4 x 3,8 m Harjanteen etelälaidassa ruutujen G ja H 2:n kohdalla oli profiilissa havaittavissa runsaasti saviastianpaloja ja luunsiruja, todennäköisesti on hyvin suuri osa rauniosta tuhouttu tällä kohdalla. Muunmuassa oli harjanteen etelärinteestä vierinyt kaksi suurta kiveä, joiden alkuperäinen sijainti

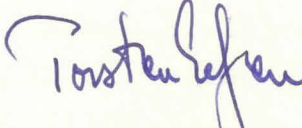
on epävarma eikä niitä sen takia piirretty kaivauskarttaan. Pohjoisrinteessä ~~ix~~ oli n.2 metriä korkea leikkaus.

Ruuduissa G2, H1 ja H2 oli isohkot kivet ja niiden välissä runsaasti keramiikkaa ja hiiltä. Jotkut palaset olivat kohta humuskerroksen alla, niin myöskin ruudusta G2 löydetty veitsi (14666:12) kun taas saman ruudun löytö 4 oli ison kiven alla (14666:14). Myöskin ruudussa H2 olivat löydöt 1 ja 2 (14666:20 ja 21) ison kiven alla. Ruuduissa G2, H2, H1, G1 (G1:ssä ainoastaan itäpuoli) oli palokerros 40 cm vahva. Ruuduissa I 1 ja 2 ei ollut palokerrosta. Ruudussa H1 oleva kivi oli 75 cm korkea ja on alunperin ollut paikoillaan.

Hautojen 1 ja 2:n väliin jäävä alue tutkittiin suurimmaksi osaksi tiheästi kaivettujen koeojien avulla mutta paikalla oli ainoastaan puhdasta maata.

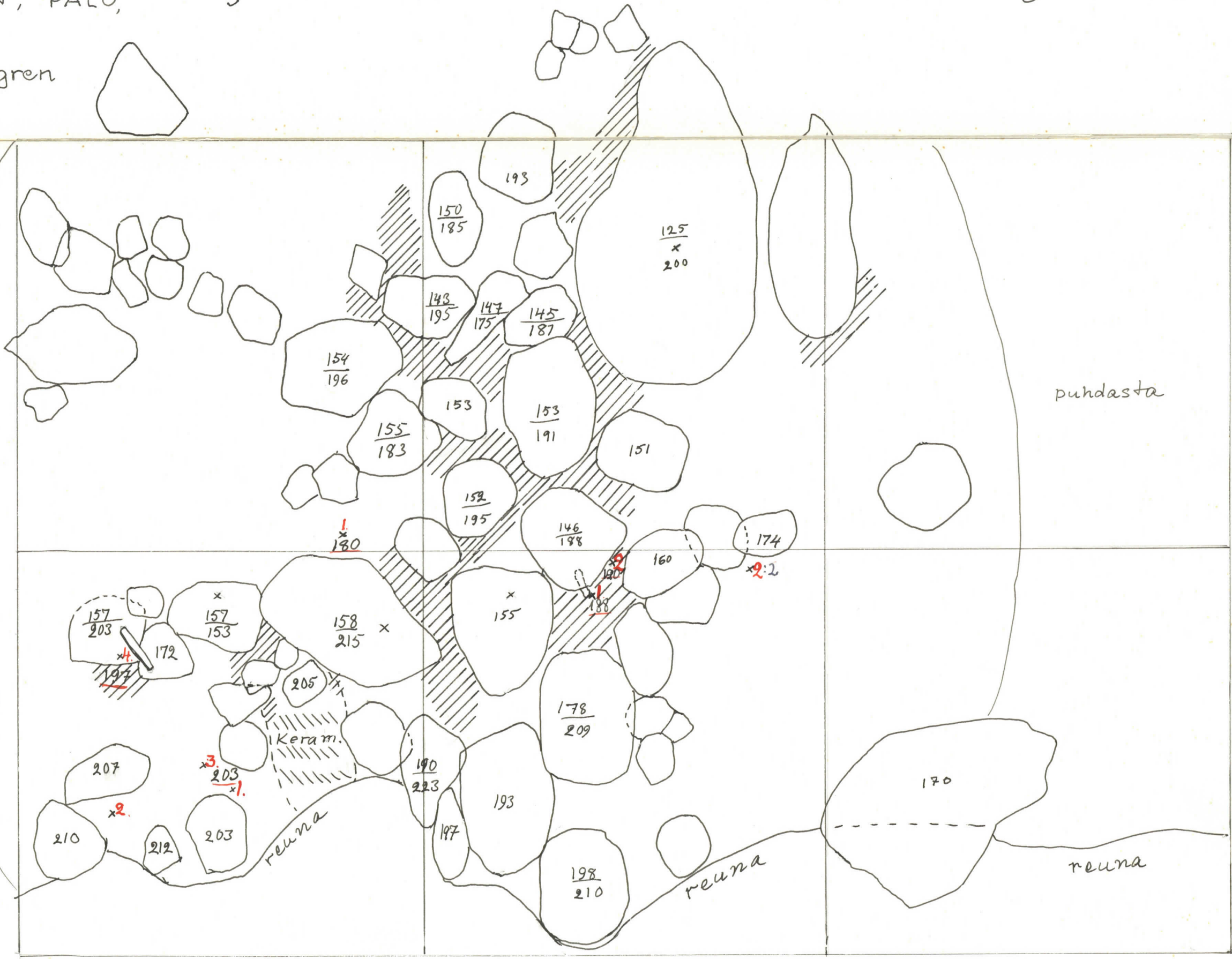
Kaivausten jälkeen peitettiin alue melko tarkasti maanomistajan ohjeiden mukaan. Koska harjanteessä oli hautoja on maanomistaja muuttanut mieltään harjanteen poistamisen suhteen ja aikoo nyt istuttaa puita ko. paikalle.

Helsingissä joulukuun 23 p:nä 1959

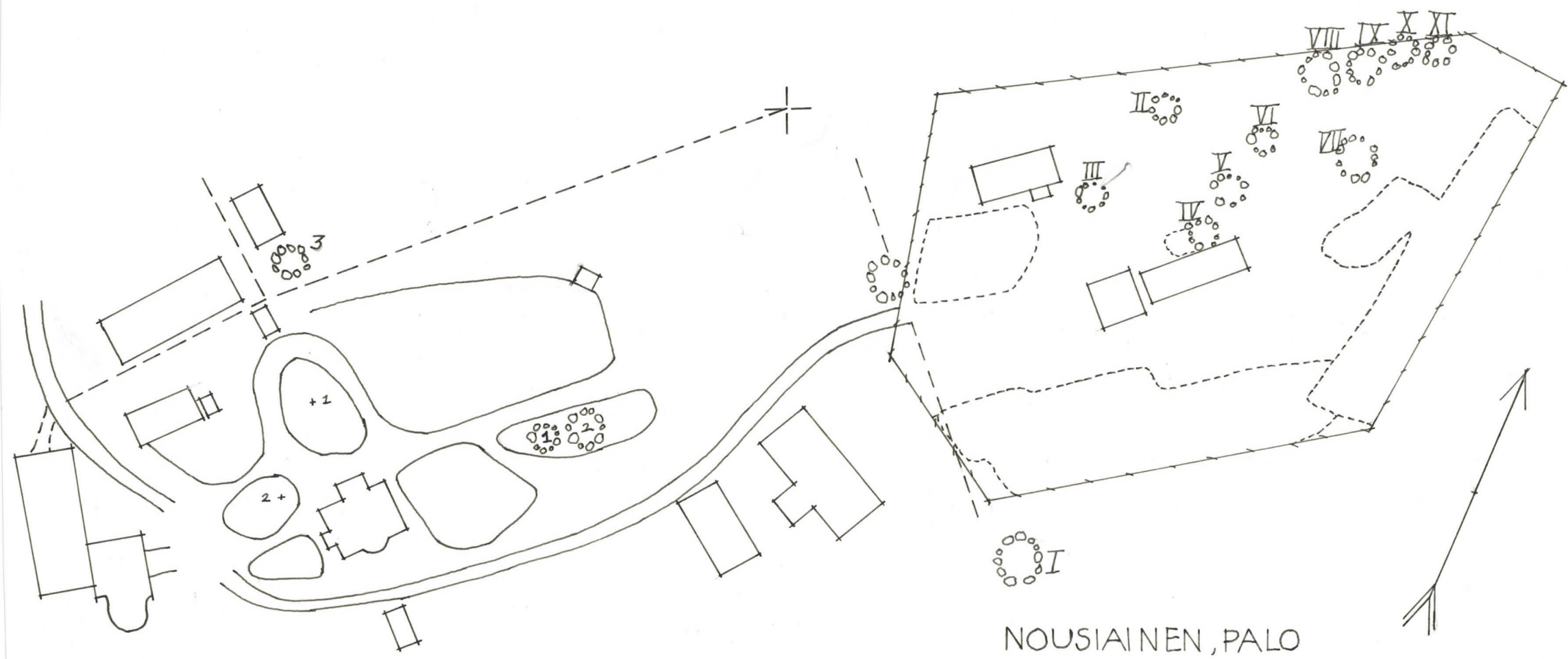

Torsten Eägren

NOUSIAINEN, PALO,
 ISOTALO
 HAUTA 2
 Torsten Edgren
 1959
 1:20

G Hc J

2

NOUSIAINEN, PALO

11,5cm.

Harjanne ennen kair.
Taustalla Isotalon rakem.
Valok. idästä.

L. 23897

Raunis 2 tulkitaan.
Äänimä. vas. y. J. Mäntylä

L. 23898

L. 23899

Raunis 2 tulkitaan
Valok. etelästä

L. 23900

Hauta 2, nuoru H-J 2
L. 23901

Hauta 2 etelästä
L. 23902

Valok. rakennuksen
katalba. alle. oik. haajanne.
L. 23903

Hauta 2, nuorten G, H
1 ja 2 ylitymäkokta
L. 23904

Hauta 2 L. 23905

Hauta 2 L. 23906

Hauta 2 L. 23907

Hauta 2 L. 23908

Hauta 2 L. 23905

Hauta 2 L. 23909

Naurainen Palo Isotalo 1³⁴

L. 24127.

Tutkittu alue 1959 peittäminen jälkeen.
Valok. arviö rakennuksen katolta.

Sankari Edgren 1959